

บทที่ 5

ผลการประเมินความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น กับแนวทางในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การวิจัยเรื่อง “การวิจัยเพื่อพัฒนาต้นแบบของการพัฒนาอนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่” นักวิจัยทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับ อบต. ร่วมกับชุมชน ทั้ง 4 แห่ง เพื่อประเมินและวิเคราะห์ความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นกับแนวทางในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยประกอบด้วย ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระดับความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของชุมชนตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง ระดับการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อบต. และแนวทางในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้วยคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีรายละเอียดดังนี้

5.1 ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

จากการที่นักวิจัยได้ลงพื้นที่เพื่อทำการวิเคราะห์และประเมินระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนที่เป็นต้นแบบของการพัฒนาด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเปิดโอกาสให้ตัวแทนของชุมชนที่เป็นแกนนำของกลุ่มต่างๆ ในชุมชน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ประธานสภาวัฒนธรรม ประธานสภาเด็กและเยาวชน ประธานกลุ่มอาชีพ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำชุมชน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สร้างความอยู่ดีมีสุขทางด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น สามารถสรุปองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขทางด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมที่ได้จากการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นของตัวแทนของชุมชนที่เป็นต้นแบบของการพัฒนาด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นได้จำนวน 5 ตัวชี้วัด ดังมีรายละเอียดของตัวชี้วัด ตามตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของต้นแบบการพัฒนา
ด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดเชียงใหม่

ลำดับ	ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง ของต้นแบบการพัฒนาด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นใน จ.เชียงใหม่
1	มีการรักษาความสะอาดของชุมชนและไม่มีปัญหาขยะรวมไปถึงมลพิษทางอากาศ
2	คนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพ
3	มีความพร้อมด้านบุคลากรทางการแพทย์
4	มีสาธารณูปโภคดีและครบถ้วน
5	มีการสงวนและอนุรักษ์ที่ดินไว้สำหรับคนในชุมชนไม่ขายให้กับนายทุน

ที่มา: จากการวิเคราะห์

5.2 ระดับความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของชุมชนตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง
จากการที่นักวิจัยได้ลงพื้นที่และให้ตัวแทนของชุมชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของความอยู่ดีมีสุขทางด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของต้นแบบการพัฒนาด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ โดยให้ตัวแทนของชุมชนดังกล่าวได้ทำการประเมินความอยู่ดีมีสุขของชุมชนด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม ผลการประเมินสามารถแยกความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงออกได้เป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรกคือ ความอยู่ดีมีสุขที่เกิดจากการพึ่งพาตนเองของชุมชน ส่วนที่สองคือ ความอยู่ดีมีสุขที่เกิดจากการพึ่งพาชุมชน และส่วนที่สามคือ การพึ่งพา อปท. และรัฐบาล โดยมีรายละเอียดของระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของต้นแบบการพัฒนาอนามัยและสิ่งแวดล้อม จำนวน 4 แห่งได้ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ระดับความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอสองแคว จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิจัยทำให้ทราบว่า ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของตำบลแม่ท่าช้าง มีทั้งสิ้น 3 ประเภท แสดงถึงความแตกต่างกันของตัวชี้วัดในแต่ละประเภท โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่ร้อยละ 88.33 ซึ่งเป็นชุมชนที่พึ่งตนเองจำนวน 2 ตัวชี้วัด (ร้อยละ 92.55) ได้แก่ มีการรักษาความสะอาดของชุมชนและไม่มีปัญหาขยะรวมไปถึงมลพิษทางอากาศ และคนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพ ทั้งนี้มีการพึ่งพาชุมชนด้วยกันเองใน จำนวน 3 ตัวชี้วัด (ร้อยละ 88.33) ได้แก่ มีการรักษาความสะอาดของชุมชน

และไม่มีปัญหาขยะรวมไปถึงมลพิษทางอากาศ คนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพ และมีความพร้อมด้านบุคลากรทางการแพทย์

ส่วนอีก 1 ตัวชี้วัด ความอยู่ดีมีสุขที่ชุมชนยังคงต้องพึ่งพา อปท. (หรือรัฐบาล) ในการเข้ามาช่วยเหลือ ได้แก่ การมีความพร้อมด้านบุคลากรทางการแพทย์ ดังตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 ระดับความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ร้อยละ (%)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท. และรัฐบาล
1. มีการรักษาความสะอาดของชุมชน และไม่มีปัญหาขยะรวมไปถึงมลพิษทางอากาศ	95	/	/	-
2. คนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพ	90	/	/	-
3. มีความพร้อมด้านบุคลากรทางการแพทย์	80	-	/	/
4. มีสาธารณูปโภคดีและครบครัน	-	-	-	-
5. มีการสงวนและอนุรักษ์ที่ดินไว้สำหรับคนในชุมชนไม่ขายให้กับนายทุน	-	-	-	-
รวม	88.33	92.50	88.33	80.00
จำนวนตัวชี้วัด	3 ตัวชี้วัด	2 ตัวชี้วัด	3 ตัวชี้วัด	1 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์

2) ระดับความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิจัยทำให้ทราบว่า ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของตำบลมะขุนหวาน มีทั้งสิ้น 4 ประเภท แสดงถึงความแตกต่างกันของตัวชี้วัดในแต่ละประเภท โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่ร้อยละ 67.50 โดยชุมชนที่พึ่งตนเอง มีจำนวน 2 ตัวชี้วัด (ร้อยละ 72.50) ได้แก่ มีการรักษาความสะอาดของชุมชนและไม่มี

ปัญหาขยะรวมไปถึงมลพิษทางอากาศ และคนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพ ในส่วนของ ฟังพชุมชนด้วยกันเองจำนวน 2 ตัวชี้วัด (ร้อยละ 72.50) ได้แก่ มีการรักษาความสะอาดของชุมชน และไม่มีปัญหาขยะรวมไปถึงมลพิษทางอากาศ และคนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพ

ส่วนอีก 3 ตัวชี้วัด ความอยู่ดีมีสุขที่ชุมชนยังคงต้องพึ่งพา อปท. (รัฐบาล) ในการ เข้ามาช่วยเหลือ ได้แก่ มีการรักษาความสะอาดของชุมชนและไม่มีปัญหาขยะรวมไปถึงมลพิษทาง อากาศ คนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพและการมีสาธารณูปโภคที่ดีและครบครัน ซึ่งจากการ วิจัยพบว่าทั้ง 3 ตัวชี้วัด ที่ อบต.มะขุนหวาน ได้ให้บริการกับชุมชนโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับร้อยละ 65.00 ดังตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 ระดับความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง

รายละเอียด	ร้อยละ (%)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท. และรัฐบาล
1. มีการรักษาความสะอาดของชุมชน และไม่มีปัญหาขยะรวมไปถึงมลพิษทางอากาศ	70	/	/	/
2. คนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพ	75	/	/	-
3. มีความพร้อมด้านบุคลากรทางการแพทย์	65	-	-	/
4. มีสาธารณูปโภคดีและครบครัน	60	-	-	/
5. มีการสงวนและอนุรักษ์ที่ดินไว้สำหรับคนในชุมชนไม่ขายให้กับนายทุน	-	-	-	-
รวม	67.50	72.50	72.50	65.00
จำนวนตัวชี้วัด	4 ตัวชี้วัด	2 ตัวชี้วัด	2 ตัวชี้วัด	3 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์

3) ระดับความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลกุดช้าง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิจัยทำให้ทราบว่า ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของตำบลกุดช้าง มีทั้งสิ้น 3 ประเภท แสดงถึงความแตกต่างกันของตัวชี้วัดในแต่ละประเภท โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่ร้อยละ 56.67 ซึ่งเป็นชุมชนที่พึ่งตนเองจำนวน 1 ตัวชี้วัด (ร้อยละ 70.00) คือ มีการสงวนและอนุรักษ์ที่ดินไว้สำหรับคนในชุมชน ไม่ขายให้กับนายทุน ส่วนการพึ่งพาชุมชนด้วยกันเอง 1 ตัวชี้วัด (ร้อยละ 70.00) คือ มีการสงวนและอนุรักษ์ที่ดินไว้สำหรับคนในชุมชน ไม่ขายให้กับนายทุน

ส่วนอีก 2 ตัวชี้วัด ความอยู่ดีมีสุขที่ชุมชนยังคงต้องพึ่งพา อปท.(รัฐบาล) ในการเข้ามาช่วยเหลือ ได้แก่ มีความพร้อมด้านบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งจากการวิจัยพบว่าทั้ง 2 ตัวชี้วัดที่ อปท.กุดช้าง ได้ให้บริการกับชุมชนโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับร้อยละ 50.00 โดยเฉพาะประเด็นของการมีบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความรู้ ดังตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 ระดับความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลกุดช้างอำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ร้อยละ (%)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพา อปท. และรัฐบาล
1. มีการรักษาความสะอาดของชุมชน และไม่มีปัญหาขยะรวมไปถึงมลพิษทางอากาศ	-	-	-	-
2. คนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพ	-	-	-	-
3. มีความพร้อมด้านบุคลากรทางการแพทย์	60	-	-	/
4. มีสาธารณูปโภคดีและครบครัน	40	-	-	/
5. มีการสงวนและอนุรักษ์ที่ดินไว้สำหรับคนในชุมชน ไม่ขายให้กับนายทุน	70	/	/	-
รวม	56.67	70.00	70.00	50.00
จำนวนตัวชี้วัด	3 ตัวชี้วัด	1 ตัวชี้วัด	1 ตัวชี้วัด	2 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์

4) ระดับความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิจัยทำให้ทราบว่า ตัวชี้วัดความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของตำบลเทพเสด็จ มีทั้งสิ้น 4 ประเภท แสดงถึงความแตกต่างกันของตัวชี้วัดในแต่ละประเภท โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับความอยู่ดีมีสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงที่ร้อยละ 57.50 ซึ่งโดยส่วนใหญ่ชุมชนเป็นชุมชนที่พึ่งตนเอง จำนวน 3 ตัวชี้วัด ร้อยละ 60.00 ได้แก่ มีสุขภาพแข็งแรง ไม่มีการบุกรุกที่ดินจากนายทุน และมีการนำเอาทรัพยากรจากธรรมชาติ เช่น สมุนไพร มาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

ด้านการพึ่งพาชุมชนด้วยตนเอง จำนวน 2 ตัวชี้วัด (ร้อยละ 50) ได้แก่ ไม่มีการบุกรุกที่ดินจากนายทุน มีการนำเอาทรัพยากรจากธรรมชาติ เช่น สมุนไพรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และส่วนของความอยู่ดีมีสุขที่ชุมชนยังคงต้องพึ่งพา อปท. (รัฐบาล) ในการเข้ามาช่วยเหลือ จำนวน 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ มีสาธารณูปโภคดีและครบครัน ไม่มีการบุกรุกที่ดินจากนายทุน มีการนำเอาทรัพยากรจากธรรมชาติ เช่น สมุนไพรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ จากการวิจัยพบว่าทั้ง 4 ตัวชี้วัด ที่ตำบลเทพเสด็จ ได้ให้บริการกับชุมชนโดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับร้อยละ 50.00 ดัง ตารางที่ 5.5

ตารางที่ 5.5 ระดับความอยู่ดีมีสุขด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

รายละเอียด	ร้อยละ (%)	พึ่งพาตนเอง	พึ่งพาชุมชน	พึ่งพาอปท. และรัฐบาล
1. มีการรักษาความสะอาดของชุมชนและไม่มีปัญหาขยะรวมไปถึงมลพิษทางอากาศ	-	-	-	-
2. คนในชุมชนเอาใจใส่และดูแลสุขภาพ	80	/	-	-
3. มีความพร้อมด้านบุคลากรทางการแพทย์	-	-	-	-
4. มีสาธารณูปโภคดีและครบครัน	50	-	-	/
5. มีการสงวนและอนุรักษ์ที่ดินไว้สำหรับคนในชุมชนไม่ขายให้กับนายทุน	50	/	/	/
รวม	60.00	65.00	50.00	50.00
จำนวนตัวชี้วัด	3 ตัวชี้วัด	2 ตัวชี้วัด	1 ตัวชี้วัด	2 ตัวชี้วัด

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่าระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงสามารถเกิดขึ้นได้ 3 แบบ ได้แก่ (1) การพึ่งพาตนเอง หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมี ความอยู่ดีมีสุขได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง (2) การพึ่งพาชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชน แห่งนั้นมีความอยู่ดีมีสุขได้ด้วยการพึ่งพาคนในชุมชนเป็นหลัก และ (3) การพึ่งพา อปท. หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนแห่งนั้นมีความอยู่ดีมีสุขได้ด้วยการพึ่งพา อปท. หรือรัฐบาลเป็นหลัก หรือเกินความสามารถของตนเองหรือชุมชนที่จะทำให้มีความสุขได้ ทั้งนี้การวิจัยพบว่าตัวชี้วัด ความอยู่ดีมีสุขจากการที่ อปท. ได้ทำงานร่วมกันกับชุมชนมีความสอดคล้องกับระดับคุณธรรม ของ อปท. กล่าวคือ ในกลุ่มของ อปท. ที่มีระดับการพัฒนาคุณธรรมในระดับสูงจะมีระดับความ อยู่ดีมีสุขจากการให้บริการของ อปท. ในระดับสูงมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกันส่วน อปท. ที่ มีคุณธรรมระดับปานกลาง จะมีความอยู่ดีมีสุขลดลงตามลำดับ จนถึงต่ำที่สุดจะมีระดับความอยู่ดีมีสุข ของชุมชนในระดับน้อย

5.3 ระดับการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อปท.

จากการนำเอาคุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นต้นแบบของการพัฒนา ด้าน อนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นในปีที่ 2 องค์กรดังกล่าวได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามี ส่วนร่วมในการทำโครงการตามแผนพัฒนาชุมชนและโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชนเพื่อให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของ อปท. ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของ ประชาชน อันเป็นเป้าหมายหลักของการมีส่วนร่วมจนถึงนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งการมีส่วนร่วม ดังกล่าวได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตาม และ ประเมินผลโครงการต่าง ๆ ในแผนพัฒนาชุมชนและนอกแผนพัฒนาชุมชน ทั้งนี้ผลการวิจัย สามารถประเมินระดับของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ อปท. กับชุมชนในการดำเนินกิจกรรม โครงการตามแผนพัฒนาชุมชน และ โครงการนอกแผนพัฒนาชุมชน ซึ่งตัวแทนของชุมชนที่ทำ การวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วยกลุ่มตัวแทน 2 กลุ่ม ในพื้นที่การดูแลของแต่ละ อปท. จำนวน 25 รายต่อตำบล ได้แก่

(1) กลุ่มผู้นำชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน และผู้นำกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน จำนวน 10 ราย/ตำบล

(2) สมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มสตรีแม่บ้าน สมาชิกกลุ่มผู้สูงอายุ เด็ก เยาวชน ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส รวมถึงสมาชิกอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) และสมาชิกอาสาสมัครอื่น ๆ จำนวน 15 รายต่อตำบล

ทั้งนี้ตัวแทนชุมชนทั้ง 25 ราย จะทำการประเมิน อปท. ในประเด็นของการให้การส่งเสริมชุมชนให้เข้ามามีบทบาทของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะโครงการที่อยู่ในแผน และโครงการที่อยู่นอกแผนพัฒนาชุมชน นอกจากนี้ตัวแทนชุมชนดังกล่าวยังได้ทำการประเมินถึงระดับคุณธรรมของนายก อบท. ที่มีต่อชุมชนร่วมด้วย เพื่อที่จะเป็นการสะท้อนถึงระดับของคุณธรรมในการบริหารจัดการ อบท. ของนายก อบท. ต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้กับชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของชุมชนต่อไป โดยแสดงผลการวิเคราะห์ระดับของการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อบท. แยกรายละเอียดตาม อบท. ที่เป็นต้นแบบของการพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้ดังต่อไปนี้

1) ระดับของการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต.แม่ท่าช้าง อ.หางดง จ.เชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ได้แสดงรายละเอียดบทบาทของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการตามแผนชุมชนและโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของ อบท. ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ ผลการวิเคราะห์ระดับของการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อบท. แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 5.6 ดังนี้

ตารางที่ 5.6 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต.แม่ท่าช้าง อ.หางดง จ.เชียงใหม่

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การวางแผน	92.00	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	90.00	มากที่สุด
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	95.00	มากที่สุด
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	96.00	มากที่สุด

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 5.6 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต.แม่ท่าช้าง
อ.หางดง จ.เชียงใหม่ (ต่อ)

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียง คัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	87.00	มากที่สุด
2. การปฏิบัติงานและดำเนินการ	92.00	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการ หรือบริหารงาน	93.00	มากที่สุด
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	93.50	มากที่สุด
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวน หรือประชาสัมพันธ์	92.00	มากที่สุด
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตาม กิจกรรมที่วางไว้	91.00	มากที่สุด
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือ บริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรงหรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	90.50	มากที่สุด
3. การจัดสรรและรับผลประโยชน์	81.33	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรร ผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	79.50	มาก
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะ	78.50	มาก
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน ต่อการจัดสรรผลประโยชน์ต่างๆ	86.00	มากที่สุด
4. การติดตาม และประเมินผล	78.29	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และ ประเมินผลโครงการต่าง ๆ	81.50	มาก
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	76.00	มาก

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 5.6 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต.แม่ท่าช้าง
อ.หางดง จ.เชียงใหม่ (ต่อ)

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผล กิจกรรมการติดตามฯ	77.50	มาก
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	77.00	มาก
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	77.00	มาก
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไข ปัญหาติดตาม และประเมินผลฯ	82.00	มาก
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	77.00	มาก
รวมทั้ง 4 ด้าน	85.91	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.787		

ที่มา: จากการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์แสดงรายละเอียดของประเด็นต่าง ๆ ของการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ประเด็นใหญ่ จากผู้ประเมินจำนวน 25 ราย พบว่า การมีส่วนร่วมโดยภาพรวมมีค่าร้อยละ 85.91 โดยการมีส่วนร่วมด้านที่ 1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน (ร้อยละ 92.00) 2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ (ร้อยละ 92.00) 3) การจัดสรรและรับผลประโยชน์ (ร้อยละ 81.33) และ 4) การติดตามและประเมินผล (ร้อยละ 78.29) แต่ทั้งนี้พบว่า ด้านการติดตามและประเมินผล มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คะแนนที่ได้คือร้อยละ 76.00 ซึ่งพบว่ายังมีจำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ ไม่มากเท่าที่ควร รองลงมาคือ ด้านการจัดสรรและรับผลประโยชน์ คะแนนที่ได้คือร้อยละ 79.00 ซึ่งเมื่อพิจารณาพบว่าประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไม่มากนัก ส่วนด้านการวางแผน คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 87.00 พบว่า ยังมีประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านโครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชนน้อย และสำหรับ

ด้านการปฏิบัติงานและดำเนินการ คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 90.50 พบว่า ยังขาดการมีส่วนร่วมน้อยในเรื่องสัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรงหรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์

แสดงค่าสถิติของระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ อบท. จากผู้ประเมินจำนวน 25 ราย โดยภาพรวมองค์กรเหล่านี้มีระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริต อีกทั้งค่าสถิติของระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมเมื่อพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ก็มีค่าน้อยมาก (1.787) แสดงให้เห็นว่า การให้ข้อมูลการประเมินครั้งนี้มีความความเบี่ยงเบนน้อยมาก

2) ระดับของการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต.มะขุนหวาน อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่

บทบาทของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการตามแผนชุมชนและโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของ อบท. ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังตารางที่ 5.7 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5.7 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต.มะขุนหวาน อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การวางแผน	76.63	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	80.00	มาก
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	70.50	มาก
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	77.00	มาก
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียง คัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	79.00	มาก

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 5.7 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. มะขุนหวาน อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ (ต่อ)

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการมีส่วนร่วม
2. การปฏิบัติงานและดำเนินการ	85.40	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	88.00	มากที่สุด
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	91.00	มากที่สุด
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	71.50	มาก
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	90.00	มากที่สุด
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรงหรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	86.50	มากที่สุด
3. การจัดสรรและรับผลประโยชน์	92.67	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	86.50	มากที่สุด
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	95.50	มากที่สุด
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดสรรผลประโยชน์ต่าง ๆ	96.00	มากที่สุด
4. การติดตาม และประเมินผล	77.29	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	84.00	มาก
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ	83.00	มาก

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 5.7 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. มะขุนหวาน อ.สันป่าตอง จ.เชียงใหม่ (ต่อ)

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการมีส่วนร่วม
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	86.00	มากที่สุด
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	64.00	ปานกลาง
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	79.00	มาก
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูตาม และประเมินผลฯ	69.00	ปานกลาง
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านโครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	76.00	มาก
รวมทั้ง 4 ด้าน	83.00	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.896		

ที่มา: จากการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์แสดงรายละเอียดของประเด็นต่าง ๆ ของการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ประเด็นใหญ่ จากผู้ประเมินจำนวน 25 ราย พบว่า การมีส่วนร่วมโดยภาพรวมมีค่าร้อยละ 83.00 โดยการมีส่วนร่วมด้านที่ 1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน (ร้อยละ 76.63) 2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ (ร้อยละ 85.40) 3) การจัดสรรและรับผลประโยชน์ (ร้อยละ 92.67) และ 4) การติดตามและประเมินผล (ร้อยละ 77.29) แต่ทั้งนี้พบว่า ด้านการติดตามและประเมินผล มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 64.00 ซึ่งพบว่ายังมีประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการติดตามฯ ไม่มากเท่าที่ควร รองลงมาคือ ด้านการวางแผน คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 70.50 ซึ่งเมื่อพิจารณาพบว่ามีจำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมแต่ละครั้งน้อย ทำให้ไม่สามารถลงมติในการประชุมแต่ละครั้งได้ ในส่วนด้านการปฏิบัติงานและดำเนินการ คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 71.50 พบว่า ยังมีประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์ไม่มากนัก และสำหรับ

ด้านการจัดสรรและรับผลประโยชน์ คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 86.50 ซึ่งเมื่อพิจารณาพบว่าประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรผลประโยชน์ให้ถูกต้องมีระดับส่วนร่วมน้อย

แสดงค่าสถิติของระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ อบท. จากผู้ประเมินจำนวน 25 ราย โดยภาพรวมองค์กรเหล่านี้มีระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริต อีกทั้งค่าสถิติของระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมเมื่อพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ก็มีค่าน้อยมาก (1.896) แสดงให้เห็นว่าการให้ข้อมูลการประเมินครั้งนี้มีความเบี่ยงเบนน้อยมาก

3) ระดับของการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต.กุดช้าง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

บทบาทของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการตามแผนชุมชนและโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของ อบท. ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน แสดงรายละเอียดผลการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 5.8 มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 5.8 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของอบต.กุดช้าง อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การวางแผน	81.75	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	85.00	มากที่สุด
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	82.50	มาก
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	80.00	มาก
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียง คัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	79.50	มาก

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 5.8 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของอบต.กุดช้าง
อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ (ต่อ)

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
2. การปฏิบัติงานและดำเนินการ	72.40	
2.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็น คณะกรรมการ หรือบริหารงาน	77.50	มาก
2.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	72.00	มาก
2.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	77.00	มาก
2.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามกิจกรรมที่วางไว้	70.50	มาก
2.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือ บริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรงหรือสละแรง และวัสดุ อุปกรณ์	65.00	ปานกลาง
3. การจัดสรรและรับผลประโยชน์	66.67	
3.1 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการ จัดสรรผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	71.50	มาก
3.2 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะ	69.50	ปานกลาง
3.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียง คัดค้านต่อการจัดสรรผลประโยชน์ต่าง ๆ	59.00	ปานกลาง
4. การติดตาม และประเมินผล	64.64	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	67.50	ปานกลาง
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการ ติดตาม และประเมินผลโครงการต่าง ๆ	67.50	ปานกลาง

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 5.8 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของอบต.กีดช้าง
อ.แม่แตง จ.เชียงใหม่ (ต่อ)

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการ มีส่วนร่วม
4.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผล กิจกรรมการติดตามฯ	69.00	ปานกลาง
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	62.00	ปานกลาง
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหา ปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	68.00	ปานกลาง
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการ แก้ไขปัญหาดูตาม และประเมินผลฯ	60.50	ปานกลาง
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียง คัดค้านโครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และ ชุมชน	58.00	ปานกลาง
รวมทั้ง 4 ด้าน	71.37	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.916		

ที่มา: จากการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์แสดงรายละเอียดของประเด็นต่าง ๆ ของการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ประเด็นใหญ่จากผู้ประเมินจำนวน 25 ราย พบว่า การมีส่วนร่วมโดยภาพรวมมีค่าร้อยละ 71.37 โดยการมีส่วนร่วมด้านที่ 1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน (ร้อยละ 81.75) 2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ (ร้อยละ 72.40) 3) การจัดสรรและรับผลประโยชน์ (ร้อยละ 66.67) และ 4) การติดตามและประเมินผล (ร้อยละ 64.64) แต่ทั้งนี้พบว่า ด้านการติดตามและประเมินผล มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 58.00 ซึ่งพบว่า ยังมีประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านโครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชนและชุมชนไม่มากเท่าที่ควร รองลงมาคือ ด้านการจัดสรรและรับผลประโยชน์ คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 59.00 ซึ่งเมื่อพิจารณาพบว่า ยังขาดประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดสรรผลประโยชน์ต่าง ๆ ในส่วนด้านการปฏิบัติงานและดำเนินการ คะแนนที่ได้

คือร้อยละ 65.00 พบว่า ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรง หรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์และส่วนรวมไม่มากเท่าที่ควร และสำหรับด้านการวางแผน คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 79.50 ซึ่งเมื่อพิจารณาพบว่า ประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชนน้อย

แสดงค่าสถิติของระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ อบท. จากผู้ประเมินจำนวน 25 ราย โดยภาพรวมองค์กรเหล่านี้มีระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริต อีกทั้งค่าสถิติของระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมเมื่อพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ก็มีค่าน้อยมาก (1.916) แสดงให้เห็นว่า การให้ข้อมูลการประเมินครั้งนี้มีความเบี่ยงเบนน้อยมาก

4) ระดับของการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต.เทพเสด็จ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่

บทบาทของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการตามแผนชุมชนและโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของ อบท. ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในกลุ่ม อบท. ดังตารางที่ 5.9 ดังนี้

ตารางที่ 5.9 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. เทพเสด็จ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการมีส่วนร่วม
1. การวางแผน	54.25	
1.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการวางแผน	56.50	ปานกลาง
1.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุม	56.50	ปานกลาง
1.3 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม	56.00	ปานกลาง
1.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้าน โครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน	48.00	ปานกลาง

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 5.9 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. เทพเสด็จ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ (ต่อ)

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการมีส่วนร่วม
2. การปฏิบัติงานและดำเนินการ	61.00	
2.1 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ หรือบริหารงาน	64.00	ปานกลาง
2.2 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นสมาชิก	59.50	ปานกลาง
2.3 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์	58.50	ปานกลาง
2.4 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่วางไว้	64.00	ปานกลาง
2.5 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการลงทุนหรือบริจาคเงิน/ทรัพย์สิน, ออกแรงหรือสละแรง และวัสดุอุปกรณ์	59.00	ปานกลาง
3. การจัดสรรและรับผลประโยชน์	64.17	
3.1 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรผลประโยชน์ให้ถูกต้อง	60.00	ปานกลาง
3.2 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	62.00	ปานกลาง
3.3 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านต่อการจัดสรรผลประโยชน์ต่าง ๆ	70.50	มาก
4. การติดตาม และประเมินผล	59.21	
4.1 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประชุมติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ	62.00	ปานกลาง
4.2 จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มการติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ	55.00	ปานกลาง
4.3 สักส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการติดตามฯ	59.00	ปานกลาง

ที่มา: จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 5.9 ระดับของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นต่าง ๆ ของ อบต. เทพเสด็จ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่ (ต่อ)

ประเด็นของการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม	ค่าคะแนน (ร้อยละ)	ระดับการมีส่วนร่วม
4.4 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการติดตามฯ	50.00	ปานกลาง
4.5 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาติดตามฯ	57.00	ปานกลาง
4.6 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการหาวิธีการแก้ไขปัญหาดูตาม และประเมินผลฯ	67.00	ปานกลาง
4.7 สัดส่วนของประชาชนที่มีส่วนร่วมในการออกเสียงคัดค้านโครงการที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน และชุมชน	64.50	ปานกลาง
รวมทั้ง 4 ด้าน	59.66	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 1.037		

ที่มา: จากการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์แสดงรายละเอียดของประเด็นต่าง ๆ ของการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในประเด็นการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ประเด็นใหญ่ จากผู้ประเมินจำนวน 25 ราย พบว่า การมีส่วนร่วมโดยภาพรวมมีค่าร้อยละ 59.66 โดยการมีส่วนร่วมด้านที่ 1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน (ร้อยละ 54.25) 2) การปฏิบัติงานและดำเนินการ (ร้อยละ 61.00) 3) การจัดสรรและรับผลประโยชน์ (ร้อยละ 64.17) และ 4) การติดตามและประเมินผล (ร้อยละ 59.21) แต่ทั้งนี้พบว่า ด้านการวางแผน มีระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 48.00 ซึ่งพบว่ายังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกเสียงคัดค้านโครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อประชาชน รองลงมาคือ ด้านการติดตามและประเมินผล คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 50.00 ซึ่งเมื่อพิจารณาพบว่า ประชาชนยังขาดความกล้าแสดงออกในเรื่องของการออกความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการติดตามฯ ที่มีต่อชุมชน ในส่วนด้านการปฏิบัติงานและดำเนินการ คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 58.50 พบว่า ยังขาดความร่วมมือจากประชาชนในการมีส่วนร่วมเป็นผู้ชักชวนหรือประชาสัมพันธ์ และสำหรับด้านจัดสรรและรับผลประโยชน์ คะแนนที่ได้คือ ร้อยละ 60.00 ซึ่งเมื่อพิจารณาพบว่า ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดสรรผลประโยชน์ให้ถูกต้อง

แสดงค่าสถิติของระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ อปท. จากผู้ประเมินจำนวน 25 ราย โดยภาพรวมองค์กรเหล่านี้มีระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะความซื่อสัตย์สุจริต อีกทั้งค่าสถิติของระดับความพอเพียงของการประยุกต์ใช้คุณธรรมเมื่อพิจารณาจากค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ก็มีค่าน้อยมาก (1.037) แสดงให้เห็นว่าการให้ข้อมูลการประเมินครั้งนี้มีความเบี่ยงเบนน้อยมาก

ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่าระดับการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อปท. โดยองค์กรดังกล่าวได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำโครงการตามแผนชุมชน และโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชนเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรมของ อปท. ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน อันเป็นเป้าหมายหลักของการมีส่วนร่วม จนถึงนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งการมีส่วนร่วมดังกล่าวมี จำนวน 4 ระดับ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานและดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการจัดสรรและรับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลโครงการต่าง ๆ ในแผนพัฒนาชุมชนและนอกแผนพัฒนาชุมชน ทั้งนี้ผลการวิจัยสามารถประเมินระดับของการส่งเสริมของ อปท. กับชุมชนในการดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนพัฒนาชุมชนและโครงการนอกแผนพัฒนาชุมชน ทั้งนี้การวิจัยพบว่าระดับการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อปท. มีความสอดคล้องกับระดับคุณธรรมของ อปท. กล่าวคือ อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก จะมีระดับการส่งเสริมเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับ อปท. ในระดับมาก และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แต่ในทางตรงกันข้าม อปท. ที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับน้อย ก็จะมีระดับของการส่งเสริม การมีส่วนร่วมของชุมชนในระดับน้อยและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.4 แนวทางการขับเคลื่อนการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้วยคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการวิเคราะห์และประเมินแนวทางในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้วยคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า บุคลากรทุกฝ่ายที่มีการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทนและขยันหมั่นเพียร และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ในการบริหารจัดการมากที่สุด ก็จะทำให้ระดับความอยู่ดีมีสุขของชุมชนอยู่ในระดับสูง แต่ถ้าหากต้นแบบของการพัฒนาด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นมีการ

ประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการในระดับต่ำ ก็จะทำให้ความอยู่ดีมีสุขของชุมชนอยู่ในระดับต่ำ

จากการสังเคราะห์ห้องความรู้ของการพัฒนาต้นแบบการพัฒนาด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ โดยการที่นักวิจัยร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการพัฒนาอนามัยและสิ่งแวดล้อมได้ให้ตัวแทนของต้นแบบการพัฒนาอนามัยและสิ่งแวดล้อม อันประกอบไปด้วย ฝ่ายบริหาร ฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน และฝ่ายสภา ของ อบท. จาก 4 ตำบล ในเขตพื้นที่ 4 อำเภอของ จังหวัดเชียงใหม่ ได้พิจารณาและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการประเมินการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงาน ปรากฏว่า ตัวแทนของต้นแบบการพัฒนาอนามัยและสิ่งแวดล้อมยอมรับผลการประเมิน และเสนอแนะแนวทางในการขับเคลื่อนการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการยกระดับการพัฒนาต้นแบบการพัฒนาอนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) เน้นการเพิ่มระดับการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นกล่าวคือ ต้นแบบของการพัฒนาอนามัยและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินการประยุกต์ใช้คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปานกลางจนถึงน้อย ก็จะพยายามปรับปรุงโดยนำเอาคุณธรรมที่ตนเองยังมีการประยุกต์ใช้กับการดำเนินงานในระดับปานกลางเข้ามาใช้เพิ่มมากขึ้น เช่น คุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในส่วนของฝ่ายผู้บริหารก็จะต้องเน้นการนำเอาคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตเข้ามาใช้ในการทำงานเพิ่มมากขึ้น โดยผู้บริหารจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อชุมชน ไม่มีการทำร้ายชุมชน โดยการสนับสนุนให้บุคคลภายนอกชุมชนเข้ามามีทรัพยากรภายในชุมชนอย่าง ไม่มีความรับผิดชอบ แต่จะต้องออกมาตรการหรือข้อปฏิบัติในการใช้ทรัพยากรที่ไม่เป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมโดยรอบ ในส่วนของผู้ปฏิบัติงานผลการประเมินพบว่า ยังมีการประยุกต์ใช้คุณธรรมด้านความอดทนและขยันหมั่นเพียรน้อย ดังนั้นแนวทางในการยกระดับการพัฒนาทำได้ โดยผู้บริหารและฝ่ายผู้ปฏิบัติงานต้องกำหนดแผนการทำงานให้มีความชัดเจน กำหนดวันและเวลาส่งมอบงานของฝ่ายผู้ปฏิบัติงาน ทำการตรวจสอบการทำงานว่าพนักงานคนใดชอบทำงานแบบคั่งค้าง ก็จะต้องมีการกำหนดมาตรการการลงโทษและปฏิบัติตามมาตรการเพื่อจะทำให้พนักงานมีความเข็ดหลาบและเลิกพฤติกรรมการทำงานแบบคั่งค้างหรือคุดปอกหางหมูให้หมดไป ขณะเดียวกันในส่วนของการลงพื้นที่ในการทำงานร่วมกับชุมชน ทางฝ่ายผู้บริหารก็ควรกำหนดกิจกรรมที่จะให้พนักงานลงพื้นที่เพื่อทำงานร่วมกับชุมชนเพิ่มมากขึ้น และมีการติดตามตรวจสอบการทำงานเป็นระยะ ๆ ขณะเดียวกันทางฝ่ายผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติการของ

อปท. กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ โดยจะต้องเพิ่มการลงพื้นที่ในการพบปะประชาชนเพิ่มขึ้น เปิดช่องทางให้ชุมชนได้แสดงความคิดเห็น วิชาทวิการวิจารณ์การทำงาน ของ อปท. มากขึ้น โดยผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต การจัดเวทีประชาคม การจัดเสวนา และการประชุม

2) ส่งเสริมการมีภาวะผู้นำของฝ่ายปฏิบัติงาน โดยผู้บริหารและชุมชนต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีภาวะผู้นำของฝ่ายปฏิบัติงาน กล่าวคือ ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนที่จะอนุญาตให้ผู้ปฏิบัติงานมีภาวะผู้นำในด้านความซื่อสัตย์และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โดยให้ฝ่ายปฏิบัติการสามารถนำเสนอโครงการหรือกิจกรรมที่จะเป็นการฝึกให้ฝ่ายปฏิบัติการ ได้แสดงความสามารถและซื่อสัตย์ซื่อตรง ตลอดจนความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อชุมชนและหน่วยงาน

3) การสร้างความรู้และความเข้าใจ ตลอดจนส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเอาคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปใช้ในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ผู้บริหารและฝ่ายปฏิบัติงาน ตลอดจนฝ่ายสภา อปท. ที่มีจุดอ่อนในการมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับชุมชน ต้องมีการเพิ่มการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับชุมชนถึงความสำคัญของการรักษาอนามัยและสิ่งแวดล้อม โดยจะต้องโน้มน้าวให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่จะส่งเสริมการรักษาอนามัยและสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีการกระจายอำนาจ โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมติดตามและประเมินผลโครงการทางด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของ อปท. เพิ่มมากขึ้น